

Guia docent 320138 - ED - Estètica i Disseny

Última modificació: 22/04/2021

Unitat responsable: Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa

Unitat que imparteix: 717 - DEGD - Departamen d'Enginyeria Gràfica i de Disseny.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE DISSENY INDUSTRIAL I DESENVOLUPAMENT DEL PRODUCTE (Pla 2010).
(Assignatura obligatòria).

Curs: 2021

Crèdits ECTS: 6.0

Idiomes: Català, Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: JOAQUIM MARQUÈS CALVO, JOSEFINA PÀMIES

Altres:

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

1. DIS: Coneixements d'estètica.
2. DIS: Coneixements de l'evolució històrica dels productes.
3. DIS: Coneixements de l'evolució de la tècnica.
4. DIS: Coneixements de la història de l'art.
5. DIS: Capacitat per identificar els canvis que es donen en la societat.
6. DIS: Capacitat per identificar el llenguatge de les formes, els seus valors i relació amb l'entorn cultural.
13. DIS: Capacitat per analitzar l'impacte que generen els productes a la societat.
12. DIS: Capacitat per conèixer i interpretar les necessitats del mercat i usuari.

Transversals:

7. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 2: Prendre iniciatives que generin oportunitats, nous objectes o solucions noves, amb una visió d'implementació de procés i de mercat, i que impliqui i faci partícips als altres en projectes que s'han de desenvolupar.
8. COMUNICACIÓ EFICAÇ ORAL I ESCRITA - Nivell 2: Utilitzar estratègies per preparar i dur a terme les presentacions orals i redactar textos i documents amb un contingut coherent, una estructura i un estil adequats i un bon nivell ortogràfic i gramatical.
9. TREBALL EN EQUIP - Nivell 2: Contribuir a consolidar l'equip, planificant objectius, treballant amb eficàcia i afavorint-hi la comunicació, la distribució de tasques i la cohesió.
10. ÚS SOLVENT DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ - Nivell 2: Després d'identificar les diferents parts d'un document acadèmic i d'organitzar-ne les referències bibliogràfiques, dissenyar-ne i executar-ne una bona estratègia de cerca avançada amb recursos d'informació especialitzats, seleccionant-hi la informació pertinent tenint en compte criteris de rellevància i qualitat.
11. APRENENTATGE AUTÒNOM - Nivell 2: Dur a terme les tasques encomanades a partir de les orientacions bàsiques donades pel professorat, decidint el temps que cal emprar per a cada tasca, incloent-hi aportacions personals i ampliant les fonts d'informació indicades.

METODOLOGIES DOCENTS

- Sessions presencials d'exposició de continguts. En les quals el professor exposarà els conceptes relatius als temes que defineixen el programa.
- Sessions presencials d'aplicació. Amb l'objectiu de fixar els conceptes presentats a les sessions teòriques, es duran a terme al llarg del curs una sèrie de treballs fonamentats en els coneixements adquirits a aquestes. A través del disseny de diferents productes, l'estudiantat va assolint un procés de disseny que va des de la creació fins la maqueta, virtual i real, dels productes. Tot compaginant el treball intel·lectual amb el manual.
- Treball autònom. En el que l'estudiant assimilarà els conceptes plantejats, realitzarà els treballs proposats i prepararà les classes d'aplicació.
- Treball de grup. En el qual els estudiants, en grups de 2 persones, prepararan les presentacions de les sessions presencials pràctiques.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Dotar a l'estudiant d'una formació bàsica de caire humanístic relacionada amb el seu futur professional.
Introduir conceptes abstractes d'aquesta branca de la filosofia mitjançant la història del disseny industrial.
Conèixer l'evolució d'aquestes idees i la seva relació amb el context social, del qual hi van veure i a la vegada donar llum, com a base de l'anàlisi dels objectes que van produir.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	30,0	20.00
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00
Hores grup petit	30,0	20.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

Les primeres passes.

Descripció:

- 1.1. Que pot ser (i que no) el disseny industrial. Un concepte canviant.
- 1.2. Uns conceptes per rumiar:
 - 1.2.1. Art i natura.
 - 1.2.2. L'experiència estètica.
 - 1.2.3. La creativitat.
- 1.3. Disseny i revolució industrial.
- 1.4. Diferents enfocaments de la seva història: estètics, tecnològics, comercials, socials.

Objectius específics:

Introduir a l'estudiant en els fonaments de l'estètica a partir de Baumgarten.
Reflexionar sobre alguns conceptes relacionats amb l'estètica i el procés creatiu.
Centrar el discurs en el disseny industrial.

Activitats vinculades:

AV1a: Exposició de l'assignatura i formació de grups. Presentació de les activitats a realitzar a les pràctiques.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 12h

La revolució industrial.

Descripció:

- 2.1. El disseny abans de la revolució industrial.
- 2.2. La revolució industrial.
 - 2.2.1. L'acumulació de capital.
 - 2.2.2. Els invents.
 - 2.2.3. La producció en sèrie.
- 2.3. Les grans exposicions internacionals del segle XIX.
- 2.4. L'eclecticisme de finals de segle. La necessitat d'una nova estètica.
- 2.5. La producció en sèrie. El sistema americà.

Objectius específics:

Assimilació dels canvis socioeconòmics que va representar la Revolució Industrial. El seu impacte en els objectes que produir.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però sí que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

A la recerca d'una nova estètica.

Descripció:

- 3.1. William Morris.
- 3.2. Els antecedents del funcionalisme.

Objectius específics:

Prendre consciència de les primeres reaccions davant els nous productes industrials.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

A cavall entre dos segles

Descripció:

- 4.1 L'Art Nouveau, Jugendstil, Modernisme...
- 4.1.1. Gran Bretanya, Bèlgica, França, Catalunya.
- 4.2. Austeritat i abstracció.
- 4.2.1. Escòcia, Alemanya, Àustria.

Objectius específics:

Conèixer les dues línies principals amb les que l'art i la cultura afronten el final de segle.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

Les primeres dècades del segle XX.

Descripció:

- 5.1 Alemanya.
- 5.1.1. La innovació industrial.
- 5.1.2. La Deutscher Werkbund.
- 5.1.3. Behrens i l'AEG.
- 5.2. La racionalització del producte. La normalització.

Objectius específics:

Introduir a l'estudiant al racionalisme i la cultura de la màquina que el canvi de segle perfila.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

Influència de l'avantguarda artística en el disseny.

Descripció:

- 6.1 La pintura lidera l'avantguarda artística.
 - 6.1.1. Cubisme.
 - 6.1.2. Futurisme.
 - 6.1.3. Dadaisme.
 - 6.1.4. Expressionisme
- 6.2. De Stijl i neoplasticisme.
- 6.3. Revolució soviètica i constructivisme.

Objectius específics:

Mostrar la influència dels moviments d'avantguarda de principis del segle XX sobre l'art i la societat.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

La nova pedagogia.

Descripció:

- 7.1. Rússia i la funció sociopolítica de l'art, el disseny i l'arquitectura..
- 7.2. La Bauhaus. Quelcom més que disseny.
 - 7.2.1. Etapes.
 - 7.2.2. Cursos.
 - 7.2.3. Tallers.
 - 7.2.4. Especialitats.

Objectius específics:

Conèixer les institucions que van sentar les bases del disseny industrial com el coneixem avui.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

El racionalisme.

Descripció:

- 8.1. Del dissenyador artista al dissenyador industrial.
- 8.2. Tres referents: Le Corbusier, Gropius, Mies van der Rohe.
- 8.3. Diferències entre el disseny a Europa i als Estats Units.
- 8.4. Frank Lloyd Wright.

Objectius específics:

Asimilar la consolidació del disseny com disciplina industrial.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 12h

Art Déco versus "Esprit Nouveau".

Descripció:

- 9.1. L'art Decò
- 9.2. L'estètica feixista.
- 9.3. La crisi del 29. El món mira cap a New York.
- 9.4. El disseny als EUA.
 - 9.4.1. Fordisme versus aerodinàmica.
 - 9.4.2. La promoció del producte.
 - 9.4.3. La societat de consum.
 - 9.4.4. El "styling".
- 9.5. El disseny internacional.

Objectius específics:

Establir les diferències entre el disseny a Europa i als EUA

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h

Grup mitjà/Pràctiques: 2h

Aprenentatge autònom: 6h

La segona guerra mundial.

Descripció:

- 10.1. El disseny a la guerra i a la reconstrucció.
- 10.2. El disseny orgànic.
- 10.3. L'escola d'Ulm.
- 10.4. Alemanya, Gran Bretanya, Països Nòrdics, Itàlia, Japó, França.

Objectius específics:

Entendre el canvi substancial que va representar per a occident la Segona Guerra Mundial i el trasllat de l'escenari d'Europa als EUA. Les seves conseqüències en el camp del disseny industrial.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 20h

Grup gran/Teoria: 4h
Grup petit/Laboratori: 4h
Aprentatge autònom: 12h

El disseny avui.

Descripció:

- 11.1. Disseny pop, l'antidisseny i el kitsch.
- 11.2. Del postmodernisme a l'ecodisseny.
- 11.3. Tendències de futur.

Objectius específics:

Conèixer les tendències actuals i les perspectives de futur.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h
Grup petit/Laboratori: 2h
Aprentatge autònom: 6h

El disseny a casa nostra.

Descripció:

- 12.1. Disseny espanyol/català.
Evolució, estat actual i perspectives de futur.

Objectius específics:

Conèixer l'evolució del disseny industrial a casa nostra i la seva relació amb els moviments internacionals.

Activitats vinculades:

AV 1: Aquest tema, com tots els altres, es desenvolupa dintre del treball total de l'assignatura. Es impossible identificar-lo amb una activitat independent, però si que ho és temporitzar-ho, segons la dedicació indicada.

Dedicació: 10h

Grup gran/Teoria: 2h
Grup petit/Laboratori: 2h
Aprentatge autònom: 6h

ACTIVITATS

AV1 APLICACIÓ DELS CONEIXEMENTS TEÒRICS DE L'ASSIGNATURA A LA CREACIÓ D'OBJECTES

Descripció:

Prenent com a punt de partida alguns dels dissenys més característics estudiats a les sessions teòriques, l'estudiant, de manera individual o en grups de dos, elaborarà propostes originals basades en els objectes i dissenyadors presentats pel professor. Es complementaran les propostes virtuals amb maquetes i models, combinant l'elaboració manual amb la impressió 3D. Els temes tindran una durada mínima d'una sessió i màxima de cinc.

Objectius específics:

Consolidar els conceptes més fonamentals exposats a les sessions teòriques. Conèixer dissenyadors i dissenys bàsics dintre de l'història del disseny industrial. Fomentar la creativitat i habitar a l'estudiant a treballar amb les eines i mitjans propis d'un laboratori de maquetes i models. Valorar aquests com un element de disseny fonamental per al dissenyador industrial.

Material:

Guió de la pràctica, l'exposat a les sessions teòriques i la bibliografia.

Lliurament:

El resultat final serà una presentació amb els antecedents i fonts d'inspiració, així com imatges de l'objecte final extretes de maquetes i models (reals i virtuals) i les pròpies maquetes i models. El treball total es fragmentarà en diferents entregues.

Dedicació: 75h

Grup petit/Laboratori: 30h

Aprenentatge autònom: 45h

AV2 PRIMERA AVALUACIÓ.

Descripció:

Les avaluacions consisteixen en proves individuals presencials i/o altres activitats avaluables

Objectius específics:

En finalitzar l'avaluació l'estudiantat ha d'haver assolit de forma satisfactòria els objectius específics detallats en els continguts que hagin format part de les corresponents avaluacions.

Material:

Enunciats de les proves i/o altre material indicat pel professorat.

Lliurament:

La primera avaluació representa un 25% de la qualificació final de l'assignatura.

Dedicació: 3h

Grup gran/Teoria: 3h

AV3 SEGONA AVALUACIÓ.

Descripció:

Les avaluacions consisteixen en proves individuals presencials i/o altres activitats avaluable

Objectius específics:

En finalitzar l'avaluació l'estudiantat ha d'haver assolit de forma satisfactòria els objectius específics detallats en els continguts que hagin format part de les corresponents avaluacions.

Material:

Enunciats de les proves i/o altre material indicat pel professorat.

Lliurament:

La segona avaluació representa un 35% de la qualificació final de l'assignatura.

Dedicació: 3h

Grup gran/Teoria: 3h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

S'aplicarà un model d'avaluació continuada amb la finalitat bàsica de ponderar tant el treball autònom com el treball en equip dels estudiants.

L'avaluació d'adquisició de coneixements, competències i habilitats és realitzarà a partir de:

- Primera avaluació: 25%
- Segona avaluació: 35%
- Pràctiques : 40%

Per aquells estudiants que compleixin els requisits i es presentin a l'examen de re-avaluació, la qualificació de l'examen de re-avaluació substituirà les notes de tots els actes d'avaluació que siguin proves escrites presencials (controls, exàmens parcials i finals) i es mantindran les qualificacions de pràctiques, treballs, projectes i presentacions obtingudes durant el curs.

Si la nota final després de la re-avaluació és inferior a 5.0 substituirà la inicial únicament en el cas que sigui superior. Si la nota final després de la re-avaluació és superior o igual a 5.0, la nota final de l'assignatura serà aprovat 5.0.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Les avaluacions consisteixen en el seguit d'actes d'avaluació presencials i/o altres activitats avaluable que formen part de l'avaluació contínua. Si no es realitza algun dels actes o activitats, es considerarà qualificada amb zero.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Campi i Valls, Isabel. Iniciació a la història del disseny industrial. 2a ed. Barcelona: Edicions 62, 1994. ISBN 8429726357.
- Bürdek, Bernhard E. Diseño : historia, teoría y práctica del diseño industrial. Barcelona: Gustavo Gili, DL 1994. ISBN 9788425216190.
- Campi i Valls, Isabel. Diseño y nostalgia: el consumo de la historia. Barcelona: Santa & Cole, 2007. ISBN 9788493462673.
- Campi i Valls, Isabel. La idea y la materia. Barcelona: Gustavo Gili, 2007. ISBN 9788425221408.
- Gay, Aquiles; Samar, Lidia. El diseño industrial en la historia. 2ª ed. Córdoba: TEC, 2004. ISBN 987215970X.
- Heskett, John. Breve historia del diseño industrial. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1985. ISBN 8485800982.
- Pevsner, Nikolaus. Pioneros del diseño moderno: de William Morris a Walter Gropius. 4ª ed. Buenos Aires: Infinito, 2003. ISBN 9879393031.

Complementària:

- Savater, Fernando. Las preguntas de la vida. Barcelona: Ariel, 2008. ISBN 9788434453630.
- Estrada, David. Estética. Barcelona: Herder, 1988. ISBN 9788425416293.
- Tatarkiewicz, W. Historia de seis ideas: arte, belleza, forma, creatividad, mimesis, experiencia estética. Madrid: Tecnos, 1987. ISBN

8430915184.